

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobkyně: **N. R.**, nar. X
bytem X
zastoupena advokátkou JUDr. Marcelou Fryštenskou, Ph.D.,
sídlem Smetanova 47, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 6. 2024, č. j. MPSV-2024/142465-917,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 18. 6. 2024, č. j. MPSV-2024/142465-917, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 2 600 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobkyně, JUDr. Marcely Fryštenské, Ph.D., advokátky se sídlem Smetanova 47, 602 00 Brno.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se včas podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto odvolání žalobkyně

a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Brně (dále též „úřad práce“) ze dne 25. 1. 2024, č. j. 27467/2024/BBA (dále též „prvostupňové správní rozhodnutí“).

2. Tím úřad práce ve věci opětovného posouzení nároku a výše příspěvku na péči žalobkyně rozhodl takto: 1/ příspěvek na péči poskytovat ve výši 6 600 Kč měsíčně od září 2023, 2/ příspěvek na péči snížit z 6 600 Kč na 4 400 Kč měsíčně od října 2023. Úřad práce konstatoval, že na základě sociálního šetření provedeného dne 5. 10. 2023 referentkou Bc. T. O. a posudku o stupni závislosti žalobkyně vypracovaného posudkovým lékařem Městské správy sociálního zabezpečení Brno-město (dále též „MSSZ“) MUDr. M. G. dne 11. 12. 2023 pod č. j. LPS/2023/11181-BM_CSSZ, naznal, že žalobkyně z důvodu svého dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat celkem 6 základních životních potřeb posuzovaných podle § 9 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v rozhodném znění (dále jen „zákon o sociálních službách“). Úřad práce tudíž žalobkyni podle § 8 odst. 2 téhož zákona považoval za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II – středně těžká závislost. V souladu se stanoveným stupněm závislosti jí pak podle § 11 zákona o sociálních službách stanovil výši měsíčního příspěvku.
3. Proti prvostupňovému správnímu rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, v němž brojila vůči tomu, že v posudku chybí uvedení jejích dalších diagnóz. Je přesvědčena, že nezvládá ani úřadem práce neuznané základní životní potřeby, a to *orientaci, stravování* a *výkon fyziologické potřeby*. Žalobkyně uvedla, že při hodnocení míry její závislosti nebyla vzata v potaz veškerá kritéria rozhodná pro posuzování ovládání základních životních potřeb. Má za to, že potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při celkem 9 životních potřebách, které nezvládá sama.
4. Žalovaný v napadeném rozhodnutí shrnul průběh odvolacího řízení. Nechal vyhotovit posudek o stupni závislosti žalobkyně pro účely příspěvku na péči, a to ke dni 12. 9. 2023, kdy žalobkyně dosáhla zletilosti; posudek vypracovala dne 18. 4. 2024 Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Brně (dále též „PK MPSV“) pod č. ev. SZ/2024/771-BR-12 (dále též „posudek PK MPSV“). Komise vyslovila, že souhlasí se závěry posudkového lékaře MSSZ, pouze hodnotí základní životní potřebu *kommunikace* jako zvládnutou a uznává nezvládnutí životní potřeby *orientace*. S tímto zhodnocením žalobkyně nesouhlasila a obsáhle se k posudku PK MPSV vyjádřila. Namítala, že nebyl úplně a korektně uveden její diagnostický souhrn, v posudku nebyly zohledněny všechny relevantní lékařské nálezy a její celkový zdravotní stav byl nesprávně posouzen; především brojila proti neuznání nezvládnutí jednotlivých základních životních potřeb. Na základě těchto námitek žalovaný nechal vypracovat opětovné posouzení závislosti žalobkyně na péči ostatních; doplňující posudek zpracovala PK MPSV dne 30. 5. 2024 pod č. ev. SZ/2024/1351-BR-5 (dále též „doplňující posudek PK MPSV“). Komise v něm uvedla, že v původním posudku sice nebyla citována veškerá vyšetření, nicméně všechna byla řádně prostudována a posudkově zhodnocena. Komise musí vycházet z objektivních nálezů z odborných vyšetření, výklad pečující osoby i lékařů jiných medicínských specializací je činěn bez znalosti podrobných posudkových kritérií. I nadále trvala na tom, že žalobkyně zvládá životní potřeby *kommunikace, stravování* a *výkon fyziologické potřeby*. Žalovaný následně převzal závěry PK MPSV a

konstatoval, že tento posudkový orgán provedl posouzení závislosti žalobkyně a prostudoval lékařské zprávy i výsledky sociálního šetření, přičemž z jeho posudků je zřejmé, z čeho vycházel, jaké skutečnosti hodnotil a jak o nich uvažil.

5. K neuznání základní životní potřeby *komunikace* žalovaný uvedl, že žalobkyně je schopna bazální srozumitelné komunikace. Bylo prokázáno, že se dokáže vyjadřovat srozumitelně a chápat obsah přijímaných zpráv, byť v jednodušší podobě adekvátně jejímu sníženému intelektu, který je dle posledního psychologického vyšetření na úrovni lehké mentální retardace. Pokud žalobkyně místy nepochopí otázku, je vhodné ji položit jednodušeji s ohledem na její intelekt. Neznamená to ovšem, že není vůbec schopna chápat sdělované informace v rozsahu nezbytném pro své základní potřeby.
6. K neuznání *stravování* žalovaný uvedl, že objektivním důvodem k neschopnosti zvládat tuto základní životní potřebu by bylo závažné postižení kloubní hybnosti horních končetin, těžké parézy, úplná ztráta úchopu oboustranně, speciální dieta, strava podávána sondou, anatomická nebo funkční ztráta obou horních končetin nebo jejich podstatných částí s nemožností využít protézu k uchopení věcí, ztráta úchopové schopnosti obou rukou, dále praktická a úplná nevidomost obou očí a také těžká duševní porucha spojená se sociální dezintegrací. V případě žalobkyně ovšem její mentální funkce dovolují zvládat výběr základní stravy a stravování rámcově během dne. Její fyzické funkce jí dovolují uchopit alespoň lžici, naservírovat si stravu a zvládat sebesycení včetně tekutin. Mentální defekt žalobkyně umožňuje nácvik základních stravovacích návyků.
7. K neuznání základní životní potřeby *výkon fyziologické potřeby* žalovaný uvedl, že žalobkyně je schopna v rámci domácnosti dojít na WC, je schopna sedu, nemá porušenu funkci rukou k očištění. Při absenci těžkého motorického či mentálního postižení je tudíž schopna případně využít pomůcky při urgenci fyziologické potřeby. Defekt na úrovni lehké mentální retardace jí dovoluje zvládnout základní hygienické návyky, občasné „nehody“ nejsou posudkově významné. Nebyla u ní prokázána plná močová inkontinence nebo inkontinence stolicí, nemá katetr, není stomie, nejsou předepisovány inkontinentní pomůcky. K neschopnosti zvládat tuto potřebu může dále dojít jen při anatomické nebo funkční ztrátě úchopové schopnosti obou rukou (osoba není schopna provést očištění), při anatomické či funkční ztrátě jedné nebo obou dolních končetin a také při těžkém duševním onemocnění spojeném se sociální dezintegrací.

II. Podání účastníků

II.A) Žaloba

8. Proti napadenému rozhodnutí brojí žalobkyně žalobu, jíž se domáhá jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Namítá, že žalovaný posuzoval uspokojování jejích životních potřeb pouze v návaznosti na lehkou mentální retardaci; nebylo však zohledněno, že má také pervazivní vývojovou poruchu typu atypický autismus (středně těžká symptomatika) s významnou poruchou chování, mentální retardaci v dolním pásmu blížící se středně těžké mentální retardaci, poruchu pozornosti a aktivity (ADHD), specifické poruchy učení a další. Diagnózy neuvedené žalovaným přitom významně ovlivňují celkový zdravotní stav žalobkyně a jeho dopad na zvládání základních životních potřeb. Žalobkyně nesouhlasí s tím, že nebyl prokázán její

kognitivní deficit, porucha řeči a neschopnost orientace. Rozporuje též, že z lékařské dokumentace nevyplývají její těžké duševní poruchy, neboť autismus je spolu s dalšími diagnózami ve své kombinaci těžkým postižením. V tomto ohledu odkazuje na čl. 5 odst. 10 *instrukce náměstkyně pro řízení sekce sociálně pojistných systémů č. 15/2016, č. j. MPSV-2016/167372-740* (dále jen „Instrukce“). Zdůrazňuje, že v jejím případě se jedná o komplexní kombinované zdravotní postižení, které nelze omezit na jednu diagnózu; měl být posuzován její celkový zdravotní stav. Dále poukazuje na konkrétní případy, kdy z lékařských zpráv nebyly PK MPSV citovány všechny relevantní pasáže ohledně jejího zdravotního stavu.

9. Žalobkyně dále namítá, že žalovaný byl povinen odůvodnit rozpory mezi výsledky sociálního šetření, lékařskými podklady a svými závěry o neuznání zvládnutí některých základních životních potřeb. Nedostatečně se zabýval jejími námitkami uplatněnými v průběhu řízení, řádně nevypořádal ani všechny jí popisované potíže. Žalobkyně zdůrazňuje, že žalovaný v napadeném rozhodnutí zcela pomíjí § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, v rozhodném znění (dále jen „prováděcí vyhláška“).
10. K základní životní potřebě *komunikace* žalobkyně cituje ze zprávy o sociálním šetření a řady lékařských zpráv. Vyplývá z nich, že není schopna pochopit obsah přijímaných zpráv a dorozumívat se v rozsahu běžné slovní zásoby odpovídající jejímu věku a sociálnímu postavení, a to v přijatelném standardu (kvalitě a způsobem, který je běžný, obvyklý a akceptovatelný). Lékaři i psychologové kvůli neschopnosti porozumět textu (např. smlouvy) doporučili její omezení svéprávnosti. Pokud žalobkyni musí být vše vysvětlováno, zjednodušováno, pomáháno, dohlíženo na porozumění a komunikaci, přičemž ona není ani schopná zkontrolovat správnost zvládnutí této činnosti, pak nelze tuto základní životní potřebu uznat za zvládanou v přijatelném standardu. Žalobkyně poukazuje na to, že posudkový lékař MSSZ hodnotil tuto základní životní potřebu jako nezvládnutou, teprve PK MPSV ji „vyměnila“ za základní životní potřebu *orientace*, k čemuž došlo proto, aby nemusel žalovaný zvýšit stupeň její závislosti.
11. Taktéž k základní životní potřebě *stravování* žalobkyně cituje ze zprávy o sociálním šetření a lékařských zpráv. Vyplývá z nich, že není schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, rozdělit stravu na menší kousky, napít se či konzumovat jídlo v obvyklém denním režimu. Žalobkyně nesouhlasí se zobecňujícím závěrem posudku PK MPSV, že všechny aktivity v rámci stravování umožňuje nácvik. Nelze argumentovat ani tím, že nemá tělesné postižení. Není totiž schopna dodržovat režimová opatření, protože nepocituje hlad nebo žízeň; to v případě neposkytnutí pomoci (dohledu) jiné osoby může vést k ohrožení jejího zdraví. Jídlo si v mikrovlnné troubě neohřeje, nedodržuje pitný režim, nechápe potřebu jídla a pití, jídlo je nutné jí nakrájet na menší kousky, jinak je hltá a dusí se; neumí rozlišit základní potraviny a vhodně je zkombinovat, přes den si o potřebu jídla neřekne. Žalovaný byl povinen vysvětlit, zda žalobkyně zvládá oblast *stravování* ve světle kritérií přílohy č. 1 písm. d) k prováděcí vyhlášce. Měl vyložit, jaký vliv má skutečnost, že potřebuje pomoc další osoby, a zda s ohledem na svůj věk a onemocnění je schopna dodržovat denní stravovací a pitný režim.

12. Obdobně k základní životní potřebě *výkon fyziologické potřeby* žalobkyně cituje ze zprávy o sociálním šetření a lékařských zpráv. Vyplyvá z nich, že žalobkyně není schopna včas použít WC, provést očistu ani používat hygienické pomůcky či si vyměnit absorpční pomůcky.

II.B) Vyjádření žalovaného

13. Žalovaný ve svém vyjádření uvádí, že posudek PK MPSV a jeho doplnění považuje za komplexní, objektivní a přesvědčivé posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Napadené rozhodnutí bylo dle něj vydáno v souladu s právními předpisy, pročez žalovaný navrhuje, aby soud žalobu zamítl. Ve zbytku je vyjádření žalovaného toliko doslovným opakováním vybraných pasáží z napadeného rozhodnutí, pročez je soud blíže nerekapituloval.

III. Posouzení věci krajským soudem

14. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), v zákonné lhůtě.
15. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobkyně uplatnila v žalobě (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
16. Soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání.
17. Po posouzení věci dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.

III.A) Východiska posuzování příspěvku na péči

18. Krajský soud považuje úvodem právního posouzení této věci za potřebné připomenout právní úpravu poskytování příspěvku na péči a její výklad v ustálené judikatuře správních soudů.
19. Platná právní úprava poskytování příspěvku na péči je obsažena v zákoně o sociálních službách a prováděcí vyhlášce. Východiskem je samotný pojem závislost (§ 8 zákona o sociálních službách), jehož význam je utvářen skrze konstrukci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Ten pak § 3 písm. c) zákona o sociálních službách definuje jako zdravotní stav, který dle poznatků lékařské vědy trvá nebo má trvat déle než 1 rok, a který omezuje funkční schopnosti nutné pro zvládání základních životních potřeb.
20. Aktuální právní úprava rozlišuje pro účely poskytování příspěvku na péči čtyři stupně závislosti, přičemž kritériem pro hodnocení míry závislosti oprávněné osoby na pomoci jiné osoby, a tedy i pro zařazení do jednotlivých kategorií, je posuzování zvládání deseti základních životních potřeb vymezených v § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách. Jedná se o tyto potřeby: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. U osob do 18 let věku pak podle § 9 odst. 3 zákona o sociálních službách platí, že se schopnost zvládat základní životní potřebu péče o domácnost nehodnotí.

21. Blíží vymezení životních potřeb rozhodných pro stanovení stupně závislosti na pomoci jiných osob lze nalézt v příloze č. 1 k prováděcí vyhlášce. Podle § 2 odst. 1 prováděcí vyhlášky se při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby posuzuje, „zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládnutí základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení.“ Podle § 2a citované vyhlášky přitom platí, že k tomu, aby bylo možno učinit závěr, že posuzovaná osoba je při zajištění některé z životních potřeb závislá na pomoci jiné fyzické osoby, postačí, pokud posuzovaná osoba nezvládá byť jen jedinou z aktivit vyjmenovaných v příloze č. 1 k prováděcí vyhlášce.
22. Podle § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách se osoba starší 18 let věku považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve „a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby, b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb, c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb, d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb, a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.“
23. Dle § 1 odst. 4 prováděcí vyhlášky platí: „Za neschopnost zvládnutí základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládnutí základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu. Přijatelným standardem se rozumí zvládnutí základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby.“
24. Podle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách vychází prvostupňový správní orgán při posuzování stupně závislosti osoby na pomoci jiné fyzické osoby pro účely přiznání příspěvku na péči „ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, příp. z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.“ Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) vyslovil, že z těchto podkladů je povinen vycházet taktéž odvolací správní orgán (srov. rozsudky NSS ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 50/2009-63, či ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 63/2013-46).
25. Předmětem napadeného rozhodnutí je příspěvek na péči dle zákona o sociálních službách, přičemž i v tomto řízení se uplatní správní řád. I zde jsou tak správní orgány

povinny zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 s. ř.) a koncipovat odůvodnění rozhodnutí tak, aby korespondovalo se správním spisem a bylo plně přezkoumatelné (viz § 68 odst. 3 s. ř.). Stěžejním důkazem v tomto řízení je přitom odborný posudek zdravotního stavu a stupně závislosti žadatele na pomoci jiné fyzické osoby. Povahou daného posudku, jakož i na něj kladenými požadavky, se opakovaně ve své rozhodovací činnosti zabýval NSS, který konstatoval, že se sice jedná o tzv. povinný důkaz, nicméně nikoli o závazné stanovisko či závazný podklad rozhodnutí. Posudek tak podléhá procesu hodnocení správního orgánu jako každý „běžný“ důkaz a jeho správnost není nijak presumována. Ustálená judikatura správních soudů pak v případě posudku trvá na zachování požadavku úplnosti a přesvědčivosti (srov. rozsudky NSS ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009-53, ze dne 22. 10. 2009, č. j. 3 Ads 48/2009-104, či ze dne 18. 3. 2010, č. j. 6 Ads 143/2009-50). Tento požadavek přitom vychází z premisy, že v posudcích vyslovené odborné (tj. lékařské) závěry nemohou být přezkoumávány správními orgány ani soudy, jelikož tyto k takovému posouzení nedisponují potřebnými znalostmi (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2015, č. j. 3 Ads 129/2014-24).

26. V řízeních o žalobách proti rozhodnutím zakládajícím se na odborném posouzení zdravotního stavu správní soudy podrobuji posudky jen testu jednoznačnosti, úplnosti a přesvědčivosti (srov. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2013, č. j. 3 Ads 24/2013-34, ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Ads 68/2014-37, ze dne 26. 3. 2015, č. j. 4 Ads 263/2014-60, či ze dne 15. 4. 2015, č. j. 6 Ads 217/2014-23). Aby bylo možné posudek hodnotit jako jednoznačný, úplný a přesvědčivý, je potřeba, aby se orgán lékařské posudkové služby vypořádal s veškerými relevantními podklady (§ 25 odst. 3 zákona o sociálních službách) a přezkoumatelnou úvahou z nich vyvodil závěry podstatné pro posouzení zdravotního stavu (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Ads 156/2014-28). Vyplývají-li přitom z jednotlivých podkladů rozporné závěry, musí posudkový orgán tyto rozpory přesvědčivě vysvětlit (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Ads 68/2014-37).
27. V souladu s § 2a prováděcí vyhlášky musí příslušný orgán lékařské posudkové služby posoudit zvládnutí základní životní potřeby skrze dílčí aktivity vymezené pro jednotlivé potřeby v příloze č. 1 k prováděcí vyhlášce (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Ads 68/2014-37). Nezvládnutí jen jediné z vymezených aktivit znamená nezvládnutí celé základní životní potřeby. Současně platí, že pokud z podkladů lékařského posudku vyplývá, že posuzovaná osoba některou z aktivit nutných pro celkové zvládnutí určité životní potřeby sama a bez pomoci jiné osoby nezvládá, a příslušné orgány lékařské posudkové služby i přesto takovou základní životní potřebu považují za zvládanou, je jejich povinností tento svůj závěr dostatečně a přesvědčivě odůvodnit (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 50/2013-32). Jestliže v řízení o příspěvku na péči vzniknou pochybnosti o tom, zda je posuzovaná osoba schopná zvládat určité dílčí aktivity základní životní potřeby, nepostačí pro zachování úplnosti, správnosti a přesvědčivosti posudku tyto pochybnosti rozptýlit paušálním tvrzením, že příslušnou základní životní potřebu posuzovaná zvládá; naopak je nutné se detailně zabývat spornými dílčími aktivitami a doložit na zjištěném skutkovém stavu, zvládá-li je posuzovaná osoba v přijatelném standardu (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 9. 2015, č. j. 4 Ads 167/2015-27).

III.B) Obecně k posouzení schopností žalobkyně

28. Žalobkyně předně namítá, že žalovaný posuzoval uspokojování jejích životních potřeb, aniž by zohlednil veškeré její diagnózy. Z napadeného rozhodnutí (které bez dalšího přebírá závěry i odůvodnění posudku PK MPSV) vyplývá, že žalovaný vycházel z následujících diagnóz žalobkyně: *lehká mentální retardace při dolním stupni postižení s projevy impulsivního chování, zvýšená unavitelnost a dráždivost nervové soustavy, atypický autismus (stran adaptability hodnoceno jako středně těžká symptomatologie), dispenzarizace pro bronchopulmonální dysplazii, recidivující infekty dýchacích cest, myopie pravého oka s uspokojivou dioptrickou korekcí*. Není tedy pravdou, jak v některých pasážích žaloby tvrdí žalobkyně, že žalovaný posuzoval její možnosti zvládání základních životních potřeb toliko s ohledem na lehkou mentální retardaci. Zejména skutečnost, že žalobkyně trpí taktéž atypickým autismem, žalovaný ve svém rozhodnutí opakovaně uvádí a reflektuje. Žalobkyni je však třeba přisvědčit v tom, že jí byla diagnostikována taktéž porucha pozornosti a aktivity (ADHD) a dále specifické poruchy učení (SPU), což vyplývá mimo jiné z lékařské zprávy klinické psycholožky Mgr. Š. ze dne 6. 3. 2024 či z vyjádření speciálního poradenského centra pro osoby s poruchou autistického spektra ze dne 21. 6. 2024. Tyto diagnózy však žalovaný ani PK MPSV vůbec nezmiňují, natož aby je zohledňovali při komplexním posuzování schopností žalobkyně. Předmětné poruchy však mohou ve svém souhrnu ovlivňovat celkový zdravotní stav žalobkyně (konkrétně její mentální schopnosti) a jeho dopad na zvládání jednotlivých základních životních potřeb. V tomto ohledu je namístě poukázat na čl. 5 odst. 10 Instrukce, dle něž *„u poruch autistického spektra je třeba přiblížit nejen k stanovenému IQ, které nemusí být vzhledem k schopnosti zvládat základní životní potřeby rozhodující, ale též k přidruženým poruchám, např. chování, osobnosti atd. (...) Kombinace autismu s defektem mentálních schopností vždy zvládání základní životní potřeby významně zhoršuje.“*
29. Žalobkyně také nesouhlasí s tím, že u ní nebyl prokázán kognitivní deficit. Ve shora odkazované zprávě klinické psycholožky ze dne 6. 3. 2024 je ovšem formulován závěr, že u žalobkyně je *„kognitivní defekt přítomen globálně – významně narušeny jsou především domény pozornosti, orientace, exekutivní funkce a myšlení (...) přítomno celkové kognitivní oslabení – intelekt na úrovni defektu“*.
30. Je tedy zřejmé, že zdravotní stav žalobkyně nebyl posouzen komplexně, s přihlédnutím ke všem diagnostikovaným poruchám a jí tvrzeným obtížím (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 5. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25). Žalovaný se nijak nezabýval tím, zda i další žalobkyni diagnostikované poruchy nemají spolu s jím zohledněnou lehkou mentální retardací a atypickým autismem ve svém souhrnu takový vliv na její schopnost zvládat sporné základní životní potřeby, který by vedl k přehodnocení stupně její závislosti.
31. Soud se ztotožňuje také s výtkou žalobkyně, že žalovaný nikterak nevysvětlil rozpory mezi závěry PK MPSV a zjištěními učiněnými v rámci proběhnuvšího sociálního šetření. Žalovaný v závěru napadeného rozhodnutí toliko uvádí, že *„výsledek sociálního šetření, které provedl sociální pracovník úřadu práce, jsou již zapracovány do posudku MSSZ. Vzhledem k tomu, že PK MPSV přezkoumává posudek MSSZ, do kterého bylo sociální šetření úřadu práce zapracováno, je ve výsledku posouzení PK MPSV posouzen zdravotní stav oprávněné osoby i s ohledem na provedené sociální šetření.“* Žalovaný tedy

sám připouští, že on ani PK MPSV se zjištěními ze sociálního šetření samostatně nezbyvali. Žalobkyně však již v odvolání proti prvostupňovému správním rozhodnutí a taktéž ve svém vyjádření k posudku a doplňujícímu posudku PK MPSV opakovaně namítala, že zjištění ze sociálního šetření nebyla dostatečně zohledněna, resp. že posudkový lékař MSSZ a následně PK MPSV dostatečně přesvědčivě nezdůvodnili, proč se od výsledku sociálního šetření odchylují. Za této situace žalovaný nemohl rezignovat na to, aby se obsahem šetření zabýval a přezkoumal, zda z něj vzešlá zjištění jsou v souladu s posudkovými závěry, případně zda jsou jejich vzájemné odlišnosti přesvědčivě vysvětleny.

32. NSS v rozsudku ze dne 9. 1. 2025, č.j. 9 Ads 209/2024-69, upozornil, že „*schopnost osoby zvládat základní životní potřeby pro účely stanovení stupně závislosti se hodnotí v přirozeném sociálním prostředí a s ohledem na věk fyzické osoby (§ 1 odst. 2 vyhlášky č. 505/2006 Sb.). To znamená, že při posouzení je kladen důraz na faktickou (skutečnou) schopnost osoby základní aktivity samostatně provádět, nikoliv primárně na určenou diagnózu (rozsudek NSS ze dne 28. 7. 2021, č. j. 6 Ads 257/2019-26). Výsledky sociálního šetření proto nelze při posouzení zvládání základních životních potřeb ignorovat; posudková komise, resp. žalovaný, mají povinnost se náležitě vypořádat se skutečnostmi zjištěnými při sociálním šetření. Je tomu tak zejména v situaci, kdy zjištění sociálního šetření podporují tvrzení žadatele, se kterými se posudková komise, resp. žalovaný, neztotožňují.*“ Žalovaný však v projednávané věci této své povinnosti nedostál, řádně tedy nevypořádal odvolací námítky žalobkyně. Konkrétní rozpory mezi závěry sociálního šetření a posudky PK MPSV soud rozebere níže v rámci jednotlivých základních životních potřeb, jež má žalobkyně dle žalovaného sama zvládat.
33. Žalobkyně dále namítá, že žalovaný pominul § 2a prováděcí vyhlášky a neposuzoval, zda zvládá aktivity vymezené v příloze č. 1 k této vyhlášky. V této souvislosti soud zdůrazňuje, že příslušný orgán lékařské posudkové služby musí posoudit zvládnutí základní životní potřeby skrze dílčí aktivity vymezené pro jednotlivé potřeby v příloze č. 1 k prováděcí vyhlášce, přičemž nezvládnutí jen jediné z vymezených aktivit znamená nezvládnutí celé základní životní potřeby (srov. rozsudky NSS ze dne ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 50/2013-32, ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Ads 68/2014-37, ze dne 24. 3. 2021, č. j. 4 Ads 495/2019-71, ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Ads 271/2018-34, či ze dne 9. 1. 2025, č.j. 9 Ads 209/2024-69). V posledně uvedeném rozsudku přitom NSS právě ve vztahu k nerespektování této povinnosti ze strany žalovaného konstatoval, že „*není přípustné, aby žalovaný ignoroval precedenčně závaznou judikaturu NSS. Odchýlit se od ní může pouze tehdy, pokud pro svůj odlišný názor předloží dostatečně silnou argumentaci, se kterou by se NSS následně ztotožnil* (rozsudek NSS ze dne 26. 9. 2019, č. j. 10 Afš 192/2018-27). Respektování rozhodovací činnosti vrcholných soudů orgány veřejné moci je totiž jedním ze základních atributů právního státu (čl. 1 Ústavy České republiky, *mutatis mutandis* usnesení rozšířeného senátu ze dne 11. 1. 2006, č. j. 2 Afš 66/2004-53, č. 1833/2009 Sb. NSS).“
34. Posudek posudkového lékaře MSSZ ze dne 11. 12. 2023 však kritéria uvedená v příloze č. 1 k prováděcí vyhlášce ani nezmiňuje, natož aby se individuálně zabýval tím, zda žalobkyně dokáže vykonávat jednotlivé vyjmenované schopnosti. Taktéž PK MPSV se v posudku ze dne 18. 4. 2024 ani v doplňujícím posudku ze dne 30. 5. 2024 těmito

hledisky vůbec nezabývá; nevyjmenovává je, neposuzuje jejich zvládání žalobkyní ani nereaguje na vyjádření žalobkyně, která právě na nezohlednění těchto kritérií poukazovala. Konečně ani žalovaný v napadeném rozhodnutí s vymezením schopností rozhodných pro zvládání základních životních potřeb uvedených v příloze č. 1 k prováděcí vyhlášky nepracuje. Soud tedy shrnuje, že všechny posudkové orgány i žalovaný nedostatečně reflektují judikaturu pojednávající o tom, jakým způsobem musejí posoudit zvládání základních životních potřeb. K některým v příloze č. 1 vyjmenovaným schopnostem se tyto orgány sice dílčím způsobem vyjadřují. Pakliže však systematicky nepojednají o všech kritériích, nejsou schopny přesvědčivě odůvodnit závěr, že neexistuje ani jedna schopnost, která žalobkyni chybí, a tudíž nemohou uzavřít, že danou základní životní potřebu zvládá. Blíže o neodůvodněnosti zvládání jednotlivých schopností pojedná soud níže v rámci konkrétních základních životních potřeb, jež má žalobkyně dle žalovaného sama zvládat.

III.C) Komunikace

35. Žalobkyně nesouhlasí s tím, že zvládá základní životní potřebu *komunikace*.
36. Podle písm. c) přílohy č. 1 k prováděcí vyhlášce se za schopnost zvládat základní životní potřebu komunikace považuje stav, kdy je osoba schopna: 1/ vyjadřovat se srozumitelně mluvenou řečí a dorozumět se jejím prostřednictvím s jinými osobami v rozsahu běžné slovní zásoby odpovídající věku a sociálnímu postavení, 2/ chápat obsah přijímaných a sdělovaných zpráv, 3/ vytvářet rukou psanou krátkou zprávu, 4/ porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům a zvukovým signálům, 5/ používat běžné komunikační prostředky.
37. Ze sociálního šetření provedeného dne 5. 10. 2023 vyplývá, že u žalobkyně je ústní komunikace narušená; není schopná říct co chce sdělit; není schopná vyjádřit slovně, co by chtěla; není schopná pochopit co jí je říkáno, neustále se vše musí opakovat; dle maminky nevnímá plně, co jí říká, popírá, co jí někdo řekl. Ze zprávy psychiatra MUDr. P. ze dne 27. 3. 2024 plyne, že u žalobkyně vážne komunikace, nedokáže přiměřeně reagovat, často nechápe význam jednotlivých slov, sama se nedokáže vyjádřit, místy správně nepochopí otázku. Ze zprávy klinické psycholožky Mgr. Š. ze dne 6. 3. 2024 se podává, že žalobkyně kontakt navazuje zprvu s obtížemi, komunikuje neverbálně pomocí gest, je ochotna komunikovat pouze skrze matku.
38. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobkyně je schopna alespoň bazální komunikace. Soud však poukazuje na skutečnost, že posuzovaná osoba musí být schopna provádět základní životní potřeby v přijatelném standardu, čímž se rozumí její zvládání v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý (§ 1 odst. 4 prováděcí vyhlášky). Žalovaný přitom nijak blíže nespecifikuje, jaké konkrétní komunikační kompetence žalobkyně zahrnuje pod termín „bazální komunikace“. Dle napadeného rozhodnutí je žalobkyně schopna se vyjadřovat srozumitelně a chápat obsah přijímaných zpráv, byť v jednodušší podobě. Tento závěr ovšem přímo odporuje zjištěním učiněným v rámci sociálního šetření a není souladný ani se shora citovanými lékařskými zprávami. Žalovaný tento rozpor nijak nevysvětluje. Nadto se žalovaný nijak nevyjadřuje k tomu, zda žalobkyně dokáže vytvářet rukou psanou krátkou

zprávu a porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům a zvukovým signálům (shora citovaná kritéria).

39. Odůvodnění toho, že žalobkyně zvládá *komunikaci*, je tudíž nedostatečné. Posudek PK MPSV v otázce zdůvodnění zvládnutí této životní potřeby nelze hodnotit jako dostatečně přesvědčivý, jednoznačný a objektivní tak, jak to vyžaduje judikatura správních soudů (srov. rozsudek NSS ze dne 16. 3. 2016, č. j. 3 Ads 262/2015-34).

III.C) Stravování

40. Žalobkyně nesouhlasí ani s tím, že zvládá základní životní potřebu *stravování*.
41. Podle písm. d) přílohy č. 1 k prováděcí vyhlášce se za schopnost zvládat základní životní potřebu stravování považuje stav, kdy je osoba schopna: 1/ *vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny*, 2/ *nalít nápoj*, 3/ *rozdělit stravu na menší kousky a naservírovat ji*, 4/ *najíst se a napít*, 5/ *dodržovat stanovený dietní režim*, 6/ *konzumovat stravu v obvyklém denním režimu*, 7/ *přemístit nápoj a stravu na místo konzumace*.
42. Ze sociálního šetření provedeného dne 5. 10. 2023 vyplývá, že žalobkyni *je nutno stravu porcovat, nápoje nalít; nezvládá dodržovat dietní režim, když nemá hlad, odmítá jíst, není schopná si dát normální jídlo, není schopná říct, že má žízeň; jídlo nutné naservírovat, naporcovat, nejí příborem*. Ze zprávy psychiatra MUDr. P. ze dne 27. 3. 2024 plyne, že žalobkyně *ve stravování potřebuje obsluhu, sama si není schopna nic připravit ani naservírovat. Není schopna odhadnout dávku stravy, kterou může nebo by měla sníst, preferuje sladkosti, dokáže do sebe nacpat velké množství sladkostí a potom zvrací, několikrát byla na pohotovosti. Bez přímého dohledu je schopna celý den nepít. Není schopna sama dodržovat denní režim*. Ze zpráv klinické psycholožky PhDr. G. ze dne 11. 3. 2024 a 26. 3. 2023 se podává, že žalobkyně *je schopná se sama najíst, ale ne to, co by bylo třeba, ani v dobu, kdy by se najíst měla, v tomto selhává. Neumí držet denní režim. Nepozná a neřekne, že má hlad. Pitný režim ignoruje, musí být k pití nucena. Nemá pocit žízně, sama by se nenapila a ani nenajedla, raději by jedla jen sladké*. Ze zprávy klinické psycholožky Mgr. Š. ze dne 6. 3. 2024 se podává, že žalobkyně *nezvládá dodržovat režimová opatření. Dodnes potřebuje mít jídlo nakrájené a potřebuje dohled, jinak jídlo hltá, v důsledku toho se dusí a zvrací*.
43. V napadeném rozhodnutí se uvádí, že mentální funkce žalobkyně jí dovolují zvládat výběr základní stravy a stravování rámcově během dne. Zvládá si naservírovat stravu a sebesycení včetně tekutin; mentální defekt jí umožňuje nácvik základních stravovacích návyků. Taktéž tento závěr ovšem přímo odporuje zjištěním učiněným v rámci sociálního šetření a není souladný ani se shora citovanými lékařskými zprávami. V souladu s ustálenou judikaturou správních soudů je přitom třeba připomenout, že pokud z podkladů lékařského posudku (lékařských zpráv či záznamu ze sociálního šetření) vyplývá, že posuzovaná osoba některou z aktivit nutných pro celkové zvládnutí určité životní potřeby samostatně a bez pomoci či dohledu jiné fyzické osoby nezvládá, a orgány lékařské posudkové služby i navzdory tomu považují takovou základní životní potřebu za zvládanou, je jejich povinností svůj odlišný závěr dostatečně a přesvědčivě odůvodnit (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 50/2013-32). Této povinnosti žalovaný (resp. PK MPSV) v souzené věci nedostál. Požadavek řádného odůvodnění totiž zjevně nesplňuje, pokud žalovaný ohledně potřeby

stravování nejprve v napadeném rozhodnutí cituje závěry sociálního šetření a lékařské zprávy, dle kterých žalobkyně tuto potřebu nezvládá, avšak následně bez potřebného zdůvodnění přejme zcela opačný závěr PK MPSV.

44. Komise své závěry stran stravování odůvodnila tím, že u žalobkyně nezjistila těžké zrakové či duševní poruchy ani závažné poruchy funkce horních končetin objektivně bránící ve schopnosti zvládnout základní životní potřebu stravování. Takové paušalizované a povšechné tvrzení ovšem nelze považovat s ohledem na konkrétní skutečnosti tvrzené žalobkyní za dostačující. Soud připomíná, že v rámci základní životní potřeby stravování se posuzuje i schopnost žadatele *konzumovat stravu v obvyklém denním režimu* (aktivita č. 6). Zdárný výkon této činnosti se ovšem bez bližšího velmi přesvědčivého vysvětlení jeví jako velmi problematický, pakliže žalobkyně nerozpozná potřebu jíst a pít a tuto potřebu realizuje výhradně po připomenutí (pobídnutí). Jen obtížně si lze představit, že žalobkyně za situace, kdy nedokáže vnímat pocit hladu ani žízně, dokáže zcela samostatně bez pomoci či dohledu jiné fyzické osoby pravidelně konzumovat stravu v obvyklém denním režimu tak, aby dodržela nutný denní přísun stravy a tekutin a nedošlo k ohrožení jejího zdraví.
45. Žalovaný pomíjí lékařské zprávy pojednávající o tom, že žalobkyně nemá pocity žízně ani hladu a tudíž nepozná, že by se měla najíst nebo napít. Žalobkyně tedy sice může být této činnosti fyzicky schopná (na což poukazuje PK MPSV), ovšem z řady lékařských zpráv i sociálního šetření vyplývá, že toho není schopná mentálně. Nadto je třeba poukázat na zmínky o tom, že žalobkyně byla několikrát na pohotovosti kvůli špatnému stravování a že nenakrájené jídlo hltá, v důsledku čehož se dusí. Tato hlediska ovšem žalovaný patřičně nerefletoval.
46. Odůvodnění toho, že žalobkyně zvládá *stravování*, je tudíž nedostatečné. Posudek PK MPSV v otázce zdůvodnění zvládnutí této životní potřeby nelze hodnotit jako dostatečně přesvědčivý, jednoznačný a objektivní tak, jak to vyžaduje judikatura správních soudů.

III.C) Výkon fyziologické potřeby

47. Žalobkyně nesouhlasí taktéž s tím, že zvládá základní životní potřebu *výkon fyziologické potřeby*.
48. Podle písm. d) přílohy č. 1 k prováděcí vyhlášce se za schopnost zvládat základní životní potřebu stravování považuje stav, kdy je osoba schopna: 1/ včas používat WC, 2/ zaujmout vhodnou polohu, 3/ vyprázdnit se, 4/ provést očistu, 5/ používat hygienické pomůcky.
49. Ze sociálního šetření provedeného dne 5. 10. 2023 vyplývá, že žalobkyně má problémy použít toaletu včas; nejde, když potřebuje, je nutné jí říct druhou osobou, aby šla. Očistu neprovede, po toaletě si neumývá ruce. Nezbytná dopomoc s použitím menstruačních pomůcek, vložku si nevymění, nechápe že by to měla provést. Nestací jí pouze poslat, musí s ní někdo jít, dohlédnout, aby skutečně potřebu vykonala. Ze zprávy psychiatra MUDr. P. ze dne 27. 3. 2024 plyne, že odmítá jít na WC, potom se pokálí. Ze zprávy klinické psycholožky PhDr. G. ze dne 11. 3. 2024 se podává, že žalobkyně má problém s hygienickými návyky, resp. nelze je vybudovat, občas vykoná stolici do kalhot, protože si

nevšimla, že se jí chce na WC, signály těla nevnímá. Hygienické pomůcky má problém si vyměnit, je třeba ji upozorňovat na tuto potřebu, sledovat aktuální hygienickou situaci.

50. V napadeném rozhodnutí žalovaný uvádí, že žalobkyně je schopna dojít na WC, je schopna sedu, nemá porušenu funkci rukou apod. Opětovně se tedy zaměřuje toliko na skutečnost, že žalobkyně je této činnosti fyzicky schopná; znova pomíjí, že z lékařských zpráv i sociálního šetření vyplývá, že toho není schopná mentálně. V lékařské zprávě se přitom výslovně konstatuje, že žalobkyně nevnímá signály svého těla, a tudíž si nevšimne, že potřebuje použít WC. S touto skutečností se žalovaný nijak nevypořádává. Je však velmi těžko představitelné, že žalobkyně zvládá schopnost včas použít WC, pakliže nevnímá, že tuto potřebu má. Žalovaný k této problematice pouze v obecnosti konstatoval, že defekt žalobkyně na úrovni lehké mentální retardace jí dovoluje zvládnout základní hygienické návyky. Svůj závěr ovšem nijak nepersonalizoval na poměry žalobkyně. Ze zprávy PhDr. G. ze dne 11. 3. 2024 ovšem vyplývá, že u žalobkyně nelze hygienické návyky vybudovat.
51. Žalovaný (resp. PK MPSV) se dále nijak nezbyvá ani otázkou používání hygienických pomůcek souvisejících s menstruací, byť ze sociálního šetření vyplývá, že bez pomoci jiné osoby není žalobkyně schopná používat odpovídající pomůcky, nedokáže si vyměnit vložku a nechápe, proč by to měla provést. Také tento aspekt schopnosti používat hygienické pomůcky (položka č. 5) by ovšem měly posudkové orgány řádně zhodnotit.
52. Odůvodnění toho, že žalobkyně zvládá *výkon fyziologické potřeby*, je tudíž nedostatečné. Posudek PK MPSV v otázce zdůvodnění zvládnutí této životní potřeby nelze hodnotit jako dostatečně přesvědčivý, jednoznačný a objektivní tak, jak to vyžaduje judikatura správních soudů.

IV. Závěr a náklady řízení

53. S ohledem na shora uvedené krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný při posuzování stupně závislosti žalobkyně na pomoci, péči či dohledu jiné fyzické osoby vycházel ohledně základních životních potřeb *kommunikace, stravování a výkon fyziologické potřeby* ze zjevně nedostatečně odůvodněného posudku PK MPSV a jeho doplnění. Žalovaný se řádně nevypořádal s argumentací žalobkyně a nevysvětlil rozpory, které zcela zjevně existují mezi zjištěními plynoucími ze sociálního šetření, některými lékařskými zprávami a závěry PK MPSV.
54. Soud shledal, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a současně mu chybí dostatečně zjištěný skutkový základ ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Krajský soud ho proto výrokem I. tohoto rozsudku napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 soudního řádu správního). V dalším řízení váže žalovaného právní názor krajského soudu vyložený výše (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
55. V dalším řízení musí žalovaný zohlednit taktéž doposud nereflektované diagnózy žalobkyně (ADHD, poruchy učení) a její zdravotní stav, resp. mentální schopnosti posoudit komplexně. Žalovanému se ukládá též doplnit posudkové závěry v tom směru, aby z nich jednoznačně vyplynulo, z jakých konkrétních důvodů ve světle posudkových kritérií (viz § 1, § 2 a § 2a prováděcí vyhlášky) žalobkyně zvládá či

nezvládá konkrétní základní potřeby; z některých lékařských zpráv totiž vyplývá, že žalobkyně tyto aktivity sama bez pomoci jiné osoby nezvládá, příp. zvládá je jen s obtížemi.

56. Krajský soud závěrem zdůrazňuje, že orgán lékařské posudkové služby musí posoudit zvládání základních životních potřeb žalobkyně skrze dílčí aktivity vymezené pro jednotlivé potřeby v příloze č. 1 k prováděcí vyhlášce. To přitom žalovaný, PK MPSV i posudkový lékař MSSZ nedostatečně zhodnotili.
57. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný byl ve věci neúspěšný, pročez nemá na náhradu nákladů řízení právo. V projednávané věci měla plný úspěch ve věci žalobkyně, již vznikly náklady v souvislosti s právním zastoupením advokátkou.
58. Podle § 9 odst. 2 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění účinném od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2024 (srov. přechodné ustanovení stanovené čl. II vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 258/2024 Sb.) platilo, že v řízení o žalobě ve věci nároků fyzických osob v sociálním zabezpečení ve správním soudnictví byla tarifní hodnotou 5 000 Kč. Ve smyslu § 7 bod 3 této vyhlášky činila sazba za jeden úkon právní služby 1 000 Kč. Krajský soud vycházel z toho, že zástupkyně žalobkyně vykonala v řízení ve věci 2 úkony právní služby, a to konkrétně převzetí a příprava zastoupení dne 5. 8. 2024 [§ 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu], a sepis žaloby dne 8. 8. 2024 [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Ke každému úkonu právní služby náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč [§ 13 odst. 1, odst. 4 advokátního tarifu]. Odměna za právní zastupování žalobkyně tedy činí částku 2 600 Kč. Zástupkyně žalobkyně není plátkyní DPH. Žalobkyni tudíž náleží náhrada nákladů řízení tvořených odměnou za právní zastupování v částce 2 600 Kč, kterou je žalovaný povinen zaplatit do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobkyně (výrok II. rozsudku).

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

V Brně dne 30. září 2025

JUDr. Petr Polách v. r.
samosoudce